(Nro. 45.)

GAZETA LWOWSKA

W Piątek Nro. 23. 25. Lutego 1820.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Gallicyyski Rząd kraiowy ogłosił następuiący

Okolnik

Ogłaszaią się na nowo ostawy karne na przestępstwa przeciw zarazie powietrza.

Okólnikiem, dnia 1. Marca 1805 wydanym, ogłoszono iuż powszechnie przepisy karne na przestępstwa powietrza, przez Nayiaśnieyszego Pana w skutku dekretu wysokiey Kancelaryi nadworney z dnia 8. Lutego 1805 ustanowione; gdy iednak doświadczenie uczy, że mimo tych przepisów karnych, urządzenia, dla ochronienia od zarazy tuteyszych Kraiów zaprowadzone, nie wszędzie i nie zawsze z należną dokładnością zachowane bywaią, a następnie wielu na ustanowioną temiż przepisami ostrą karę wystawia się, więc na nowo ogłaszaią się ninieyszem w załączeniu też ustawy dla powszechney wiadomości i przestrogi z tym dodatkiem, że teraz dla zbliżonego niebezpieczeństwa, granica nayściśley zamkniętą zostaie.

We Lwowie dnia 17. Grudnia 1819.

(Następuią podpisy.)

Ustawy Karne na przestępców morowych.

§. 1.

W powiecie, gdzie dla niedopuszczenia zagrażaiącego moru poczyniono zabiegi, zaciąga się ciężkiey winy każdą czynnością, która swemi naturalnemi i łatwo poznać daiącemi skutkami, lub według szczególnie ogłoszonych przepisów chorobę sprowadzić lub rozszerzyć może, czy ta czynność zawisła na zdziałaniu czego lub opuszczeniu, czy się też funduie na przedsięwzięciu lub niedopilnowaniu.

§. 2.

Nayghówniejsze gatunki takowego przewinienia są:

I. Przestąpienie kordonu.

II. Udaremnienie kontumacyi.

III. Zaniedbanie Urzędu podczas takowey dyspozycyi poleconego.

IV. Utaienie niebezpieczeństwa.

§. 3.

Pierwszego gatunku wina pada na tego:

a) Który towary z powiatu, przeciw któremu kontumacyia nakazana, lub kordon rozpostarty, na lądzie drogami do tego niewyznaczonemi, lub na morzu do niepozwolonych portów i brzegów na ląd przybywaiące dowozi lub odstawia.

b) Który przeydzie za kordon, nie zgłosiwszy się u officyalistów tamże postanowionych.

c) Który wkradłszy się z okolic podeyrzanych, w dalszey drodze fałszywe powiada mieysce, zkąd przyszedł.

d) Który osobom lub towarom do ominienia dróg wyznaczonych, radą i prewodnikiem, lub innym iakim sposobem dopomaga.

e) Który sam sobie zrobi dokument przepuszczalny, lub do zrobienia go przyłoży się, tudzież ów, co fałszywego dokumentu wiedząc o tym, lub co prawdziwego lecz na inną osobę wydanego używa.

§. 4.

Dla uniknienia zarazy warta ma nakaz strzelać natychmiast do każdego, ktokolwiek przeszedłszy kordon na zawołanie nie wróci się, lub wcale gwałtu użyie. Za przestępstwa w §. 3. wyrażone, karze się ciężkim więzieniem od 5 do 10 a kiedy zachodzą szczególnie obciążaiące okoliczności większego niebezpieczeństwa, szkodliwych sprężyn, osobliwszey chytrości, lub powtórzenia, nawet od 10 do 20 lat. W takowych tylko przypadkach, kiedy przewinienie oczywiście z nieprzezorności nastąpiło, i w samey rzeczy szkodzić nie mogło, karę na czas krótszy wyznaczyć, a wedle składu okoliczności plagami obostrzyć można.

§. 5.

Za udaremnienie kontumacyi, czyli porządków oczyszczenia odpowiada:

a) Ktokolwiek przed wyiściem czasu, na oczyszczenie przepisanego, z kontumacyinego domu ucieknie;

X

b) Przed ukończeniem kontumacyi bez pozwolenia straży kontumacyiney do zdrowych osób zbliża się i z niemi iakimkolwiek sposobem obcuie;

c) Osoby lub towary z podeyrzanych okolic bez należytego zaświadczenia o zdrowiu, i bez paszportu przyimuie, ładuie, i daley odseła;

d) W mieyscach nad kordonem blisko położonych, obce osoby lub towary bez zaświadczenia o zdrowiu, lub bez stwierdzenia go według przepisu przez Zwierzchność na gospodę przyimuie, lub im przytułek daie;

e) Rzeczy, które według przepisu prawa, lekarza, lub urzędnika pod oczyszczenie poddawać należy, przechowuie lub tai; iako też w ogólności.

f) W naysurowszą odpowiedź podaią się wszyscy w kontumacyinych domach amplyiowani Urzędnicy i słudzy, którzyby przekraczaiąc swe instrukcyie urzędowe, dali okazyię podobnemu ściągnieniu iakiegokolwiek niebezpieczeństwa.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Z Wiednia dnia 6. *Lutego.* — Jego C. K. Mość raczył naywyższem rozporządzeniem swoiem zezwolić na noszenie ozdób orderów Królewsko-Polskiego S. Stanisława 4ty klassy i S. Włodzimierza 4ty klassy, któremi Nayiaśnieyszy Cesarz wszech Rossyi w dowód swoiego zadowolnienia, zaszczycił pierwszym Hrabiego Wolfanga Zollern Gallicyiskiego Guberniialnego Koncepistę użytego przy kommissyi graniczney wolnego miasta Krakowa, drugim zaś Ferdynanda Leo Pressena Sekretarza Dyrekcyi solney Wielickiey.

Równie Nayiaśnieyszy Pan zezwolić raczył, ażeby wspomnione osoby iako też Rezydent i Konsul jeneralny w wolnem mieście Krakowie Emanuel Baron Lipowski, przyięli od Senatu wolnego miasta Krakowa nadesłane sobie honorowych obywateli dyplomy.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki Północney

Amerykańskie gazety do d. 25. Grudnia, zawieraią ogólnie i obszerne dowody, które we względzie interessów Florydy przy poselstwie Prezydenta, przełożone były Kongressowi a które gazeta Times całkowicie umieściła. Akta te dowodzą, iż zaszły nieporozumienia we względzie daty przy odstąpieniu tych Krain i że z tego powodu Hiszpania zwłoczyła ratyfikacyię. Akta te przesłane zostały do różnych Wydziałów, trudności te są ieszcze do pokonania. Na d. 20. Grudnia wysłał znowu Prezydent poselstwo do obydwóch Izb, którego celem iest handel niewolnikami.

Hiszpaniia.

Naynowsze wiadomości umieszczone w Monitorze z d. 4. b. m. są następuiące: „Poczta Hiszpańska przywiozła dzisiay listy z Kadyxu z d. 14., z Rondy z d. 18. i z Madrytu z d. 24. Stycznia. — Listy z Kadyxu donoszą o ciągle panuiącym pokoiu w temże mieście, Lud nie miesza się bynaymniey do woyska, które przybrało tytuł: *Woyska konstytucyynego.* — Król mianował Jenerała Freyre tymczasowym Jenerałem Kapitanem Andaluzyi, i tymczasowym Dowodcą woyska przeznaczonego do wyprawy; Gubernator Kadyxeński, Don Alonzo Rodriguez Valdes iest Szefem Sztabu jeneralnego, wezwany ón został do Sewillii przez nowego Jenerała Kapitana dla naradzenia się z nim względem potrzebnych odmian. — Dnia 13go przybyło 800 ludzi wodą z Sewillii do Kadyxu. — Wiele odezw głosi, iż znaczne siły ciągną przeciwko rokoszanom, że 8000 ludzi wyszło z Madrytu dla udania się przeciwko San Fernando stołecznemu miastu wyspy Leonu i że druga część woyska przeznaczonego do wyprawy posłaną będzie w głąb wyspy. — Gubernator Kadyxu iak się zdaie, za pózno wysłał wzmocnienie do Carraca, dopiero na d. 12. kazał ón wzmocnić tameczną załogę 500 ludzmi z pułku Soria, atoli powstańcy w większey daleko liczbie pokazali się przed tem stanowiskiem, które im i oddane zostało. Listy obiaśniaią ten niedostatek obrony donosząc, iakoby rokoszanie grozić mieli spaleniem arsenału i innych założeń, ażeby takowego uniknąc, osada postanowiła oddadź im stanowisko. — Carraca położone iest na wyspie Leonu w samym końcu części zatoki Kadyxeńskiey, zwaney zatoką Puntales na rzece Santi Petri, którą nie należy brać za rzekę San Pedro płynącą z południa od Puerto de Santa Maria. Rokoszanie opanowali okręt San Julian będący w porcie, Officerom pozwolono udadź się do Kadyxu, Gubernatora zaś posłano do San Fernando. — Rząd Granady stawić ma 6 pułków piechoty znanych pod imieniem dywizyi Królewskiey pod dowództwo Jenerała Freyre, pułki te są następuiące: Królewski, Galicyi, Zamory, Mal-

lorci, Valencyi i Jaen; są one pod Dowodztwem Jenerała O'Lawlor. W Królestwie Sewillii ściągnąć ma Jenerał Freyre pułki Espasyia i Corusyia, iakoteż i grenadyierów Prowincyi; iazda również pod iego dowodztwem będąca składa się: 1) z 2500 iazdy należącey do wyprawy 2) z pułków Królewskiego karabiniierów maiącego 800 ludzi, z pułku drugiego kyrysierów 450, Numancyi 300, Santiago 250, Lusitanyia 500, Algarbia 300 razem z 5000 ludzi. — Pomimo tych są ieszcze pod rozkazami tego Jenerała pozostałe w wierności pułki należące do wyprawy, mianowicie: pułki, Ameryka, Cordowa, Valencyiski drugi i Guadalaxarski maiące się zebrać pod rozkazami Jenerała Cruz w Marchena. — Milicyia składaiąca się ze 6000 ludzi wzmocnić ma woysko, nakonieć wydane są rozkazy, ażeby z każdego batalliionu milicyi Andaluzyyskiey oddane były natychmiast po 4 kompaniie pod rozkazy Jenerała. — Szczegoły te wyięte są z listów nadeszłych z Rondy i Kadyxu. — Następuiące zaś są krótkie treści z listów Madryckich z dnia 24go: „Głoszono, iż Admirałowi Cisneros udało się uyiść woysku rokoszanów i udadź się na pokład Eskadry, lecz się to nie potwierdziło; siedzi on dotąd uwięziony w Punta Zuazo. Wieść ta rozeszła się w Kadyxie po przybyciu Don Juan Maria Villa Vicencio, który zastępować ma mieysce tymczasowie wspomnionego Admirała. — Wiadomości o zajęciu Caraca przez rokoszanów dały powod do rozgłoszenia w Madrycie na d. 22. iakoby i Cortadura była w ich mocy. Naynowsze listy z d. 18. nadeszłe z Kadyxu do Madrytu na d. 24. zapewniaią, iż to ważne stanowisko utrzymywane było ciagle przez załogę nie zachwianą w wierności."

Gazety Paryzkie z. d. 5. Lutego niezawieraią nic nowszego względem wypadków w Hiszpani. Dziennik tylko Paryzki zapewnia, iż wedle odebranych listów w Paryzu d. 4 miasto Kadyx doznawało ciągłey spokoyności i żadney nie było obawy względem przedsiewzięcia rokoszanów. Podług listow pomienionych, oczekiwano zbawiennych środków odezwy, którą był wydał Jenerał Freyre w imieniu Króla do zbuntowanego woyska a w którey przyrzeka amnestyię za przeszłe postępowanie. Wielu szeregowych i wielka liczba Officerów stawiła się iuż w głowney kwaterze dla korzystania z przyrzeczonego dobrodziejstwa.

Jenerał O'Donnel (Jozef) wydał równie odezwę pod d. 9. Stycznia w główney swoiey kwaterze Alcala de los Gazulos, w którey obowiązuie się za wszystkimi tymi Oficerami i szeregowymi (wyiąwszy naczelników i hersztów rokoszu) wstawić się do Króla, którzy się w iego główney kwaterze lub na różnych mieyscach rozłożonych przez niego woysk stawią, gdzie iako obłąkani, uchodzący buntu przyiętymi będą.

Mimo okrętu liniiowego S. Julian o 64 działach opanować mieli powstańcy 4 szalupy kanoniierskie.

Gazeta Dworska Madrycka do d. 24. Stycznia zachowuie naywiększe milczenie o tych wypadkach. Król miał lekki napad darcia członków.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Wiadomość o odzyskaniu przytomności umysłu przez Króla Jerzego III. przed śmiercią, umieszczona w iedney gazecie Paryzkiey nie iest pewna. Przyczyną śmierci tego Monarchy było wyniszczenie zupełne sił żywotnych; naypierwey okazało się lekkie rozwolnienie, żołądek nieprzyimował żadnych pokarmów a ciało zaczynało mimo środkow ogrzywaiących stygnąć. Xiąże Jork, nieodstępuiąc swoiego oyca nachylił się był na łożko umieraiącego wtedy, gdy tenże swoiego oddał ducha.

Z Londynu d. 4. Lutego. — Król z powodu poruszenia umysłu doznanego potracie szcigodnego Oyca i Brata od kilku dni zapadł na zapalenie płuc, które chociaż podług dzisieyszego bulletynu nic złego nie rokuie iednak mocno pogrążyło w smutku całe miasto i Dwór.

Parlament odroczony do d. 17. b. m. dniem wprzody ma, się odbydź obchód pogrzebowy zmarłego Monarchy.

Bank zaczął gotowemi wypłacać w złocie; lecz mało było takich, coby odbierali, albowiem musieliby na tey gotowiznie tracić trzy od sta podług owczesnego kursu.

Francyia.

D. 2. Lutego wieczor była nadzwyczayna rada Ministeryialna, do którey wezwani byli Kanclerz Dambray, Xiąże Richelieu, Abbé Montesquiou i Margrabia Garnier. Gazeta Francyi donosi, że przedmiotem naradzeń tych, był proiekt do prawa względem odmiany prawa wyborowego. Głoszą, że ten proiekt ma bydź na d. 5. przełożony.

Przed kilku dniami miał prywatne posłuchanie u Króla Jenerał Porucznik Piré obięty

rozporządzeniem wydanem z d. 24. Lipca 1815 względem wygnańów. D. 2. przedstawiony był Xiążętom i Xiężnom rodziny Królewskiey..

D. 3. Lutego, iak zwyczaynie każdego miesiąca odnowieni byli Prezesi i Sekretarze w Wydziałach Izby Deputowanych. Rozdany w dniu tym wykaz, zawiera 314 zebranych petycyi z 40457 podpisami o utrzymanie prawa wyborowego. Przeciwko tym podano inne petycyie, w których Burmistrze i inni publiczni urzędniey z rożnych mieyść obiasniaią, że podpisane petycyie przez niektórych mieszkańców o utrzymanie pomienienego prawa nie są wyrazem publicznych życzen.

Na d. 31. Styczpia zpieszyło przez Calais do Włoch kilka osob, ażeby dotychczasowey Xiężnie Wallii, którą rozumiano zastać w Livornie donieść o śmierci Królewskiey. Ponieważ Królowe Anglii przy wstąpieniu na Tron zwykły mianować osoby maiące do Dworu ich należeć, ciekawa rzecz, czyli ta Xiężna przedsiewemie takowe mianowanie.

Rossyia.

W Naywyższym reskrypcie J. C. M. do Jenerała Porucznika Hrabiego Woroncowa, pod dniem 18. Stycznia 1820. roku, wyrażono:

„Oczekiwałem waszego tu przybycia, ażebym osobiście wyraził dla was wdzięczność Moię, za wszystkie wasze trudy i troskliwe starania, któremi tak dostatecznie usprawiedliwiliście Moie w was zaufanie, w czasie dowodzenia korpusem Naszych woysk we Francyi, i zachowaniem naylepszego porządku i karności, potrafiliście zachować powierzone wam woyska, ich zdrówie i sławę pięknego imienia Ruskich woiownikow, którzy ziednali ku sobie poważenie mieszkańcow nie tylko Francyi, ale i wszystkich kraiow, przez ktore do swoiey powracali Oyczyzny. Szczęśliwe przyyście ich do Rossyi, bez wycięczenia, z bardzo małą liczbą chorych i zbiegłych, co wszystko dowodzi roztropnych i pieczowołitych waszych rozrządzeń. Poruczam wam oświadczyć moie podziękowanie Jenerałow, Sztabs- i Oberofficerom, którzy pod waszym dowództwem zostawali, i zasłużyli nato podług waszey uwagi.

Alexander.“

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 11. Lutego. Nayiaśnieyszy Cezarz i Król Imć raczył nayłaskawiey zaszczycić orderem S. Stanisława:

Klassy 1szey: JWW. Senatora Kasztelana Węgleńskiego, Ministra Prezyduiącego w Kommyssyi Rządowey Sprawiedliwości i Radcę Stanu Koźmiana.

Klassy 2giey: JWW, Grabowskiego, Referendarza Stanu i Zarzeckiego, Rezydenta i Konsula Jeneralnego w Krakowie.

Klassy 3ciey: JW. Prezesa Kommyssyi Woiewództwa Augustowskiego Lubowidzkiego.

Klassy 4tey: Inspektora Stad Królewskich JP. Ritz.

Turcyia.

Wieść o złożeniu Wielkiego Wezyra będąca od dawna w obiegu, ziściła się o świcie na d. 5. Stycznia b. r. Derwisz Mohammed Basza, od dwoch lat naywyższy Wezyr Państwa Ottomańskiego posiadaiący ową pieczęć, przez którą iey zachowawca podniesiony bywa do zupełney mocy w niezakreslonem swoim obwodzie, zaproszony był wspomnionego dnia przez Miri Achor (Naywyższego Koniuszego), ażeby się z nim udał do znanego Koschk (mieszkania) gdzie złożeni Wezyrowie swoiego oczeknią losu. Po odebraney od niego pieczęci Wielkiego Sułtana, oznaymiono mu, iż Wielki Sułtan zostawia go przy posiadaniu iego maiątku lecz na przyszły pobyt naznacza mu Gallipoli, dokąd tenże natychmiast wyiechał. Nowo mianowany Wielki Wezyr niedawno były Basza Morei a poźniey Brussy nie ma ieszcze lat 40.

IP. Catalani, dla nagłey zmiany zdrowia, odłożyła swój drugi i ostatni Koncert na d. 29. Lutego, w którym to dniu spiewać ma 5 Aryi wymienionych w Programma; połowę dochodu z koncertu offiarowała na ubogich.

Sprostowania: W niektórych Exemplarzach Nr. przeszłego gazety zaszła pomyłka w liczbie głowney i w dacie, w mieys u *Nr. 42/22. we Wtorek d. 22. Lutego* — czytać *Nr. 43/22. we Srode d. 23. Lutego*; tudzież w Nr. 41/21 gazety w artykule nadesłanym o Koncercie P. Catalani zamiast *wczoray* czytać d. 17. b. m. etc. etc. słyszeć sie dała. —

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.